II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 8. juli 1999

om anmodningen indgivet af Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om en overgangsordning i henhold til artikel 24 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF om fælles regler for det indre marked for elektricitet

(meddelt under nummer K(1999) 1551/1)

(kun den engelske udgave er autentisk)

(1999/791/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet [1], særlig artikel 24,

efter at have underrettet medlemsstaterne om anmodningen indgivet af Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, og

ud fra følgende betragtninger:

I. BAGGRUND

1. *Procedure*

(1) Den 30. januar 1998 blev en anmodning om en overgangsordning for Nordirland for første gang forelagt Kommissionens tjenestegrene af repræsentanter for Det Forenede Kongeriges Handels- og Industriministerium.

(2) I skrivelse af 18. februar 1998 anmodede Det Forenede Kongeriges regering om en overgangsordning for Nordirland i henhold til direktivets artikel 24.

(3) I skrivelse af 16. oktober 1998 fremsendte Det Forenede Kongeriges regering yderligere oplysninger.

2. *Elektricitetssektorens struktur og implementeringen af direktiv 96/92/EF i Nordirland*

(4) Den nordiske elektricitetssektors struktur går tilbage til april 1992, hvor elektricitetsforsyningsindustrien undergik en omstrukturering og privatisering. Elektricitetsproduktionen forestås hovedsagelig af fire uafhængige elektricitetsproducenter, der er organiseret som aktieselskaber:

Ballylumford Power Ltd, det nuværende Premier Power Ltd

Belfast West Power Ltd

Coolkeeragh Power Ltd

Kilroot Power Ltd.

(5) Disse anlæg har en samlet kapacitet på 2 063 MW. To af de fire producenter står for over 82 % af elektricitetsproduktionen. Desuden findes der nogle mindre producenter, hvis elektricitetsproduktion er baseret på vedvarende energikilder.

(6) Et særskilt selskab, Northern Ireland Electricity plc (NIE) varetager driften af transmissions- og distributionssystemet samt forsyning og elektricitetskøb. NIE er som den ansvarlige for elektricitetskøb forpligtet til at aftage al elektricitet produceret af de største uafhængige kraftværker. NIE er prisreguleret, producenterne er ikke.

[1] EFT L 27 af 30.1.1997, s. 20.

(7) Det nordiske elektricitetssystem er ikke koblet sammen med systemet i de øvrige dele af Det Forenede Kongerige og er kun forbundet med det irske gennem en enkelt samkøringslinje. Denne samkøringslinje på 300 MW blev retableret i 1995 efter at have været ude af drift i 20 år og leverer roterende reserve til begge systemer. Efterhånden som handelssystemerne i Nordirland og Irland udbygges, forventes en større udnyttelse af samkøringslinjen. En samkøringslinje til Skotland på 250 MW er også under planlægning.

(8) Direktiv 96/92/EF er endnu ikke implementeret i Nordirland. Man agter imidlertid at indføre adgang for tredjepart baseret på offentliggjorte takster. Gruppen af privilegerede kunder vil blive defineret som de største kunder, der vil være påkrævet for at opfylde kravet om markedsåbning i de enkelte år, jf. minimumskravene for markedsåbning fastlagt i artikel 19, stk. 1 og 2, i direktiv 96/92/EF.

3. ***Overgangsordningen meddelt af Det Forenede Kongeriges regering***

(9) Ansøgningen om denne beslutning vedrører en overgangsordning, som udelukkende omfatter det nordirske område.

(10) Meddelelsen vedrører eksistensen af elektricitetskøbsaftaler mellem NIE og ovennævnte fire største elektricitetsproduktionsselskaber, som blev indgået i forbindelse med omstruktureringen og privatiseringen af sektoren i 1992. Ifølge disse aftaler er NIE forpligtet til at aftage elektricitet fra de fire producenter til dækning af sit elektricitetsforbrug. Betalingen består af to dele: i) en tilgængelighedsbetaling, der er baseret på produktionsanlæggenes tilgængeligheds- og funktionsegenskaber, hvis formål er at bidrage til finansieringen af de faste omkostninger, såsom finansieringsomkostninger, lønninger og forrentning af investering; ii) en energibetaling, der svarer til omkostningerne til indkøb og forbrænding af brændstoffet, og som beregnes ud fra de enkelte produktionsanlægs aftalemæssige niveau, deres termiske niveau og brændstofomkostningerne.

(11) Aftalerne udløber mellem 2001 og 31. marts 2024. Dog kan aftaler, der udløber efter 2012, eventuelt annulleres fra 1. november 2010, hvis visse betingelser er opfyldt.

(12) For NIE kan der opstå problemer, hvis grundlaget for NIE's betalingsforpligtelse over for produktionsselskaberne inden for de gældende elektricitetskøbsforpligtelser ikke ændres, selv om antallet af kunder, som NIE leverer til, falder. Da en stor andel af NIE's betaling til producenterne er en fast betaling, skal disse omkostninger nu dækkes via et mindre kundegrundlag, som hovedsagelig vil omfatte ikke-privilegerede kunder. Resultatet vil være en højere elektricitetspris for disse mindre kunder. Disse ekstraomkostninger er blevet kaldt Franchise Customer Excess Costs, franchisekunde-omkostningstillæg. Disse omkostninger bør ikke bæres udelukkende af kunderne på det kontrollerede marked, men fordeles på alle kunder.

(13) Forpligtelserne vedrørende elektricitetskøbsaftalerne kan inddeles i følgende kategorier:

Strandet kapacitet

(14) Når direktiv 96/92/EF implementeres, vil privilegerede kunder selv kunne vælge deres forsyningskilde. Hvis nye producenter med autorisation går ind på markedet og er i stand til at sælge deres elektricitet til privilegerede kunder, vil de eksisterende produktionsselskabers kapacitet måske overstige elektricitetsefterspørgslen i Nordirland. Oprettelsen af en samkøringslinje mellem Nordirland og Skotland, som har været planlagt siden 1991, kan muligvis få indflydelse på denne situation.

Ekstraomkostninger knyttet til gasaftale

(15) Den 1. april 1992 indgik NIE og Ballylumford Power Ltd, det nuværende Premier Power Ltd, en aftale, ifølge hvilken de oliefyrede anlæg på kraftværket Ballylumford skulle ombygges til gasanlæg. Størstedelen af gassen købes under en form for take and pay-gasaftale, den 3. langsigtede afbrydelige kontrakt (Long Term Interruptible 3). Aftalen blev indgået i 1992 og gælder frem til 2009, og den indebærer priser, som ifølge meddelelsen overstiger gældende markedspriser med 20 mio. GBP om året. De deraf følgende omkostninger bæres af NIE i henhold til elektricitetskøbsaftalen.

Udgifter til gasledning

(16) For at anlæggene i Nordirland kunne gå over til gas var det nødvendigt at bygge en gasledning fra Twyholm i Skotland over North Channel til Islandmagee samt at ombygge kraftværkernes oliekedler til gas. Omkostningerne hertil var 130 mio. GBP for gasledningen og 35 mio. GBP for ombygningen af kedlerne.

Afsvovling af røggas

(17) Endelig kan der være omkostninger som følge af eventuelle fremtidige ændringer i miljølovgivningen, f.eks. krav om renovering af udstyr til afsvovling af røggas.

Omfanget af strandede omkostninger

(18) Meddelelsen indeholder følgende overslag over strandede omkostninger pr. år (angivet i mio. GBP):

Strandet kapacitet	0-25
Omkostninger vedrørende gasaftale	0-25
Omkostninger vedrørende gasledning	0-14
Omkostninger vedrørende røggasafsvovling	0-18
Samlede omkostninger	0-82.

(19) Omkostninger som disse kan opstå i tidsrummet frem til 2024, hvor den sidste elektricitetskøbsaftale udløber. I henhold til de vilkår, der gælder for de forskellige autorisationer, som er udstedt til producenterne og NIE, kan nogle af aftalerne annulleres i begyndelsen af 2010, hvis visse betingelser er opfyldt. Aftalernes vilkår kan også genforhandles med henblik på en reduktion af de samlede strandede omkostninger. Det Forenede Kongeriges regering og lovgivningsmyndighed understreger i meddelelsen, at de strandede omkostninger kun kan godtages som dækningsberettigede, hvis en sådan genforhandling ikke har givet resultat.

Dækningsmetode

(20) Meddelelsen er udarbejdet ud fra den antagelse, at alle dækningsberettigede strandede omkostninger vil blive dækket via en tillægsafgift på det endelige elektricitetsforbrug. Det Forenede Kongeriges regering gør dog opmærksom på, at muligheden for at fordele omkostningerne på kunderne og elektricitetsindustrien bør overvejes nøje, inden der kan træffes en endelig beslutning om indførelsen af en sådan tillægsafgift.

(21) Det grundlag, man har arbejdet ud fra, indeholder overvejelser om at lade NIE dække den del af de strandede omkostninger, som ikke kan dækkes, fordi privilegerede kunder ikke køber elektricitet fra NIE, ved at pålægge anvendelsen af elektricitetssystemet en tillægsafgift, Competitive Transition Charge (CTC) (konkurrenceovergangsgebyr). Dette beløb kaldes Franchise Customer Excess Costs (franchisekunde-omkostningstillæg).

(22) Tre måneder før udgangen af et finansår udarbejder NIE et overslag over franchisekunde-omkostningstillægget for det næste finansår, hvor faktorer som den forventede produktionstilgængelighed under elektricitetskøbsaftalen, den samlede systemefterspørgsel og efterspørgslen fra privilegerede kunder, som ikke køber elektricitet fra NIE, tages i betragtning. CTC fastlægges på grundlag af dette overslag.

(23) Leverandørerne opkræver CTC af alle kunder og overfører beløbene til NIE. Afgiften baseres på elektricitetsforbruget i kWh og fremgår som et selvstændigt beløb på kundens elektricitetsregning.

(24) Ved afslutningen af et finansår beregner NIE, om det har modtaget for meget eller for lidt i dækning, og CTC for det følgende år korrigeres for at sikre, at kompensationen ikke overstiger franchisekunde-omkostningstillægget.

II. **JURIDISK ANALYSE**

1. ***Retsgrundlag: Artikel 24, stk. 1 og 2, i direktiv 96/92/EF***

(25) Det Forenede Kongeriges regering har indgivet en anmodning om en overgangsordning på grundlag af formodede forpligtelser og driftsgarantier i henhold til artikel 24 i direktiv 96/92/EF.

2. ***Kravene i artikel 24***

(26) Artikel 24 i direktiv 96/92/EF fastslår følgende:

»1. Medlemsstater, i hvilke forpligtelser eller driftsgarantier, som er givet inden dette direktivs ikrafttræden, ikke vil kunne opfyldes på grund af bestemmelserne i dette direktiv, kan anmode om en overgangsordning, som kan indrømmes dem af Kommissionen under hensyn til bl.a. det berørte systems størrelse, systemets sammenkoblingsgrad og den berørte elektricitetsindustris struktur. Kommissionen underretter under iagttagelse af kravet om fortrolighed medlemsstaterne om sådanne anmodninger, inden den træffer afgørelse. Afgørelsen offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

2. Overgangsordningen skal være tidsbegrænset og skal være kædet sammen med gyldighedsperioden for de pågældende forpligtelser og garantier, jf. stk. 1. Overgangsordningen kan omfatte undtagelser fra kapitel IV, VI og VII i dette direktiv. Anmodninger om en overgangsordning skal indgives til Kommissionen senest et år efter dette direktivs ikrafttræden.«

(27) Artikel 24, stk. 1 og 2, i direktiv 96/92/EF kræver på baggrund af EF-traktaten, at Kommissionen undersøger følgende elementer, når den skal tage stilling til en anmodning om overgangsordning:

(28) A. *Krav vedrørende arten af de relevante forpligtelser eller driftsgarantier*

1) Der skal foreligge dokumentation for, at der er tale om en forpligtelse eller driftsgaranti.

2) Forpligtelsen eller driftsgarantien skal være givet inden 20. februar 1997.

3) Der skal foreligge dokumentation for årsagssammenhængen mellem direktiv 96/92/EF's ikrafttræden og den manglende evne til at opfylde forpligtelsen.

(29) B. *Krav vedrørende de foreslåede foranstaltninger med henblik på at nå de pågældende mål*

1) Foranstaltningerne i overgangsordningen skal ligge inden for rammerne af undtagelser fra direktivets kapitel IV, VI og VII.

2) Overgangsordningen skal være tidsbegrænset og skal være kædet sammen med gyldighedsperioden for de pågældende forpligtelser og driftsgarantier.

3) Overgangsordningen skal gøre brug af de mindste restriktive foranstaltninger af rimelig nødvendighed for at opnå de pågældende mål. Kommissionen skal under sin stillingtagen til disse spørgsmål tage blandt andet det berørte systems størrelse, systemets sammenkoblingsgrad og den berørte elektricitetsindustris struktur i betragtning.

3. ***Vurdering af Det Forenede Kongeriges overgangsordning***

(30) I dette tilfælde, vedrørende CTC-ordningen, er det ikke nødvendigt at fastslå, om kravene A.1, A.2 og A.3 samt B.2 og B.3 er opfyldt, da foranstaltningerne under den pågældende overgangsordning ikke falder inden for rammerne af undtagelser fra kapitel IV, VI og VII i direktiv 96/92/EF, og ovenstående krav B.1 således ikke er opfyldt.

(31) Som det fremgår ovenfor, skal den ordning, der vælges af en medlemsstat, medføre en undtagelse fra kravene i kapitel IV, VI og VII i direktiv 96/92/EF, for at der kan være tale om en overgangsordning i henhold til dette direktivs artikel 24.

(32) De påtænkte foranstaltninger bygger på en ren kompensationsordning, dvs. et system af gebyrer og afgifter indført af medlemsstaten for at kompensere for strandede omkostninger, der følger af anvendelsen af direktiv 96/92/EF.

(33) Anvendelsen af sådanne afgifter kræver i dette tilfælde ikke en undtagelse fra kapitel IV, VI og VII i direktiv 96/92/EF og kan derfor ikke betragtes som en overgangsordning i den i artikel 24 i direktiv 96/92/EF anvendte betydning.

(34) At foranstaltninger som de påtænkte i dette tilfælde kan føre til betydelige forvridninger af det indre marked for elektricitet, har ingen indflydelse på denne konklusion. Kommissionen anerkender, at en pålæggelse af disse afgifter kan få økonomiske konsekvenser, der har en væsentlig lighed med konsekvenserne af en total eller delvis undtagelse fra nogle af forpligtelserne i kapitel IV, VI og VII i direktiv 96/92/EF. Imidlertid er forvridninger som disse i sig selv ikke resultatet af en specifik undtagelse fra dette direktiv. Udbetalingen af kompensation til bestemte elektricitetsproducenter, finansieret via en afgift eller et gebyr, der betales af forbrugerne, er derfor en foranstaltning, der ikke er direkte foranlediget af direktivet, men som skal behandles i henhold til reglerne om konkurrence og især artikel 87, stk. 3, litra c), i EF-traktaten. Ud fra denne betragtning vil foranstaltninger med samme økonomiske virkning i sagens natur blive behandlet ens, uanset hvilken procedure der gælder for de enkelte sager.

(35) Ud fra den betragtning, at artikel 24 i direktiv 96/92/EF ikke finder anvendelse, er det således ikke nødvendigt at tage de øvrige ovennævnte krav, A.1, A.2 og A.3 samt B.2 og B.3, i betragtning.

4. ***Konklusion***

(36) Overgangsordningen meddelt af Det Forenede Kongeriges regering i henhold til artikel 24 i direktiv 96/92/EF er blevet vurderet i henhold til direktivets artikel 24, stk. 1 og 2. Kommissionen konkluderer, at en overgangsordning i henhold til artikel 24 i dette direktiv hverken kan eller skal godkendes i denne sammenhæng, da de valgte foranstaltninger ikke udgør undtagelser fra direktivets kapitel IV, VI og VII. Ordningen indebærer udbetaling af kompensation til visse elektricitetsproducenter, finansieret via en afgift eller et gebyr, som betales af forbrugerne. Sådanne foranstaltninger er ikke direkte foranlediget af direktiv 96/92/EF, men skal behandles i henhold til reglerne om statsstøtte, navnlig artikel 87, stk. 3, litra c), i EF-traktaten —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Denne beslutning vedrører Det Forenede Kongeriges anmodning om en overgangsordning i henhold til artikel 24 i direktiv 96/92/EF, meddelt Kommissionen i skrivelse af 18. februar 1998 og i skrivelse af 16. oktober 1998 indeholdende yderligere oplysninger. Meddelelserne vedrører:

Aftaler om køb af elektricitet indgået mellem NIE og Ballylumford Power Ltd (det nuværende Premier Power Ltd), Belfast West Power Ltd, Coolkeeragh Power Ltd og Kilroot Power Ltd.

Artikel 2

Overgangsordningen meddelt af Det Forenede Kongeriges regering indeholder ikke foranstaltninger, som ville udgøre undtagelser fra kapitel IV, VI eller VII i direktiv 96/92/EF i den i direktivets artikel 24, stk. 2, anvendte betydning. Direktivets artikel 24 kan derfor ikke finde anvendelse på overgangsordningen meddelt af Det Forenede Kongeriges regering.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. juli 1999.

På Kommissionens vegne

Christos PAPOUTSIS

Medlem af Kommissionen